



Володимир ВУСИК – поет, мешкає в Кременчуці. Член міської літературної спілки “Славутич”. Свої вірші найперше адресує друзям, колегам по роботі та перу і не надто прагне виходити на широку аудиторію.

Упродовж життя перефрбував професії тракториста, вчителя, інженера, журналіста. Про першу з них, а було це в старовинному козацькому селі Говтві, що в Козельщинському районі, при злитті річок Говтви і Псла, залишилися найтепліші спогади. Про уклад життя віддаленої від цивілізаційних осередків місцини 50-х років минулого століття, де збереглися ще риси століття позаминулого, може розповідати годинами. Звідти ж, із того мальовничого краю, з неспішного сільського побуту, з відкритості стосунків земляків та їхньої барвистої мови, народилася жага Володимира до небуденного слова.

Ще тоді він почав називатися сількором (робив дописи в районну газету), а через роки в місті – робкором. Проте довго керувався думкою, що краще працювати за креслярською дошкою (на знаменитому тоді автозаводі), аніж описувати трудові досягнення інших. Згодом здобув визнання як заводський поет, його вірші брала до дру-

ку єдина на той час у місті газета “Кременчуцька зоря”. Бурхливі події кінця 80-х – початку 90-х років перевели робітника на журналістську стежку. Незалежність України він вітав як кореспондент нової для наддніпрянського міста газети “Вісник Кременчука”.

Прагнучи якомога швидше українізувати ділове мовлення в промисловості, Вусик на запрошення директора колісного заводу переходить на це підприємство – уже в 90-ті воно задає тон у відродженні рідного слова. А поетичний хист знадобився для прославлення виробничих досягнень колісників. На знак вдячності завод допоміг видати у 2003 році збірку віршів “Прийшов з села – і вибивсь в інженери”.

Володимир Вусик – один із засновників Товариства української мови в Кременчуці, уже 15 років він очолює його міський осередок.

ПРИЙШОВ З СЕЛА

Зізнаюся собі і друзям щиро:
я не сягнув високих рубежів.
Я просто жив.
Задля добра і миру,
і з кривою ніколи не дружив.
Я не просив добавки до зарплати,
не прагнув ні чинів, ні орденів.
Я просто жив –
так, як навчала мати.
По совісті.
І схоже, що зумів.
Був трактористом – вибивсь в інженери
(попутно попадав в учителі).
На все життя зберіг сільські манери,
оцінки й мірки, що були в селі.
До міста як до вогнища культури
манив з юнацьких літ незнаний світ.
Побачив у квартирах гарнітури
та прагнення “дістати дефіцит”.
В шуканні істин набивав оскому,
і падав, і збивавсь на манівці.
Та ... “царство Боже – у тобі самому” –
відавна нас навчали мудреці.
Казала мати: “Глянь, он у Тетяни
(женись, мовляв) паркан поверх дерев!”
Не слухався. І все життя без тями
закохувався тільки в королев.
Й хоч Королева, горда й норовиста,

шпильки вганяла щедро без числа,
в моїй душі сільського тракториста
із тих шпичок троянда проросла.
Втішаюсь, що простим лишився й чистим,
і спину перед сильними не гну.
Як був – так є і буду трактористом.
Свій плуг важкий крізь все життя тягну.

НЕ ЗАКОПАТИСЬ

О, як би на своїм житейським полі
уникнути тугих житейських пут!
Не закопатись в бульбі-бараболі,
тісних квартир тупий минути кут.

Щоб не лише миски, каструлі й глеки
з шматком смачненьким десь у них на дні,
а бачити, як ще летять лелеки
в небесній голубій височині!

Робота, дім та стежка до вокзалу
(картоплю боронити від жука) –
усе це світ по вуха зав'язало,
й душа, як віл, в ярмі ходить звика.

З тенет домашніх рвуся, скільки сили,
біжу – не чую власних підошов:
з душі струснути хоч частинку пилу,
то, може б, хто в ній блискітку знайшов!





У тишу лісу, в річки прохолоду
лечу, облуду скинувши свою.
І щирість друзів, як джерельну воду,
щораз ковтками жадібними п'ю.

Бо, попри всі комп'ютерні дурмани,
ще друзі ждуть, співаються пісні,
ще сходять зорі крізь густі тумани,
і лицар з казки скаче на коні.

* * *

Такий прозорий день останній в січні!
Дитячим гамом повняться двори.
Такі довкола свіжі кольори,
так вабить око неба синь згори...
І десь послули всі вітри північні...

Й від того, мабуть, забриніли рано
в глибинах серця струни і мембрани
про трепетні квітневі вечори
і про травневі присмерки ліричні...
Й про те, що зими, врешті-решт, не вічні.
Рівняюсь під весняні прапори!

ДИВИНА

Я питаю себе: та невже так і справді буває?
Я ж гадав, що це тільки
з книжок і пісень дивина.
Ти десь там, а лице твоє
з-перед очей не зникає,
Незважаючи на... Незважаючи на...

Незважаючи на недовірливо стиснуті губи,
Незважаючи на твій задертий при зустрічах ніс,
Як було, так і є – все в тобі таке миле і любе,
І усе це в собі я крізь весни і зими проніс.

Незважаючи на те, що швидко відводиш ти очі
І сідаєш в таксі, коли я лиш на крок не дійшов.
Я дивлюсь тобі вслід,
я дивлюсь, коли навіть не хочу.
Може, це воно й є –
диво дивне, що зветься любов.

Незважаючи на те, що ти от така вередлива,
Незважаючи на те, що, схоже, між нами стіна,
Все, що хочеш, зроблю,
щоб була ти весела й щаслива,
Може, це вона й є –
вся життя мого справжня ціна.

СПОГАД

Як тоді, як торік, тихо падає з неба сніжок,
Обертає на свято мелодії сірого будня...

І у вальсі сніжинок
кружля моїх дум ланцюжок –
Світлий спогад про все,
що було в нас від грудня до грудня.

Від грудневих снігів,
від липневих заграв і зірниць,
Де ми разом пірнали
в морозяні й росяні ранки,
Додалося в тобі
триста шістдесят п'ять таємниць,
І щільніше зійшлись
у віконці твоєму фіранки.

І не поруч вже ти,
а десь там, а десь там, вдалині...
Не сягають туди
ні листи, ні дзвінки, ні молитва.
Я свій поклик палкий
за тобою пошлю на коні.
Хай хоч землю стрясе
відчайдушна й даремна гонитва.

Хоч льодок у тобі
від моїх слів гарячих не скрес,
Хоч у мріях твоїх
зовсім інші тепер фаворити,
Віднайду, а чи ні,
та проситиму ревно в небес
Дати щастя тобі і моєю любов'ю зігріти.

КОРОЛЕВІ – ЗЛИДАР

Королева живе у високому замку цегляному.
Ось вона!.. Я стою,
в занімінні схиливши чоло.
Ось проходить вона – королева...
Пройшла і не глянула.
Так, неначе у неї таких вже без ліку було...

Королева прийма звично й легко
під руку високою
Дивовижні дари і вітання заморських послів,
Ну, а я в вихідні свою хату в селі кособокою
Підпираю з боків і насвистую пісню без слів.

Часом рибку зловлю у найближчій
до хутора заводі.
І утіху ловлю з тихих плес і високих небес,
А вона все гадає: чи їхать до моря їй в "ауді",
Чи погнати одержаний щойно у дар "мерседес".

Я стою у юрбі, як вона проїздить екіпажами:
Може, вдасться троянду їй кинуть
до царствених ніг

Або вимріять сон,
ніби я став найпершим між пажами
І підтримував шлейф, і від ока лихого беріг.





Королева подасть
свою руку вельможі пихатому,
Я ж лиш зрідка у снах
бачу те, що для них – наяву.
Та допоки живу,
їй троянди палкі даруватиму
І співатиму їй – королеві – допоки живу!

* * *

Зустрілась жінка.
Як стихійне лихо.
Ввірвалася в життя, як ураган.
Ще вчора все було спокійно й тихо,
а вже в тобі вирває океан.
Вібрує щогла.
Й на тугих вітрилах
твоя душа зривається в політ.
Молись на неї!
Це вона відкрила незнаний досі
і бентежний світ!

* * *

Сотні й тисячі віршів
присвячено першій любові.
Про останню ж любов
ще і словом ніхто не згадав,
коли світ знов і знов
постає у нежданій обнові,
хоч, здавалось би, все вже
відчув, пережив і спізнав!
Але ж як вони схожі –
і перша любов, і остання!
Все неначе тоді – впізнаю у собі до дрібниць.
І так само шукаю
пісні замість слів для зізнання,
І так само роблю – як хлопчисько –
без ліку дурниць.

* * *

У віршах у твоїх – осіннього туману,
Імлистих вечорів і смутку – хоч залишсь,
Зате ні краплі в них лукавства і обману,
Тож не дарма з усіх на тебе задививсь.

І все розвіялось – все, що було до тебе,
Нікого не було, нікого – тільки ти.
Лише в твоїх очах бездонне чисте небо,
І вже без тих очей нема куди іти.

Заплутана й крива була моя стежина,
Та в душу мир внесла легка твоя рука.
І ця моя любов, осіння, як ожина,
Остання на віку – солодка і терпка.

НАД РІЧКОЮ

Щасливий я, що народився вчасно
й попити встиг джерельної води.
А від дощів, що випадали рясно,
руді не залишалися сліди.

І на мою планету, ще зелену,
не зазіхав прогресу бік лихий
засиллям шмаття поліетилену
й отруйними потоками помий.

Я бігав вранці босими ногами
по стежці в травах, мокрих від роси,
до річки між крутими берегами,
пірнаючи в пташині голоси.

І от в кущах, де лазив по ожину,
стою тепер, уже на схилі літ,
і бачу скрізь, де тільки оком кину,
цивілізації брудний дикунський слід.

Сягнуло людство у космічні далі
і синтез мозку ставить за мету,
забувши про зворотний бік медалі –
про помислів і вчинків чистоту.

Ми так новинкам техніки раділи,
не боронячи святості душі,
а душами тихцем заволоділи
підступні лжепророки й торгаші.

Від них телевізійні серіали,
реклами гвалт, лаковані цяцьки,
щоб люди харч духовний споживали
лиш з їхньої облудної руки.

Хай сунуть юні душі, мов отара,
услід за віртуальним пастухом.
Хай манить люд спокус вертка примара
димком цигарки, сексом і вином.

Над річкою, над вічності рікою,
стою, немов на березі життя.
О земле рідна! Я перед тобою!
Прийми моє синівське каяття.

Дива прогресу й зваби Інтернету
(на мене погляд, Господи, зведи!)
віддам за неспоганену планету
і за ковток джерельної води.

ПІД ПОРТРЕТОМ

Дивлюсь я на начальників своїх.
Поважні всі – хоч став на п'єдестали.
Добитись авдієнції у них
бува півдня, а то і дня замало.



Все ніколи, все ніколи, все ні...
Й те ніколи прямує до ніколи.
Біжать, біжать в кипучій метушні
дні й місяці по замкненому колу.

Такі поважні всі, хоч, чорт візьми,
бери й малюй лаковані портрети.
Й збагнув я, під якими чобітьми
спивалися й стрілялися поети.

Невже оце і є середній клас:
котедж, авто, портфель та чеків книжка.
Та те, що рідне, те, що тільки в нас –
обхват грудей два метри і задишка.

А де ж він, де, отой капіталіст,
що нам його малюють на картинці,
що грає в теніс, гольф і ріже твіст,
кермує яхтою і пише вірші жінці?

А де ж він, де, отой середній клас,
призначення чие – єднати класи,
той, що вклонитися красі знаходить час,
а вслід за ним біжать в культуру маси?

А можновладці знов втішають нас:
– Чекайте, не сьогодні – завтра буде...
І дивиться насуплено Тарас:
Коли ж таки Україна вийде в люди?

КОЗАЦЬКЕ СЛОВО

Лиш думкою у давнину долину,
як чую голос глухо крізь віки:
Ану ж таки скажи нам, вражий сину,
Ви козаки чи вже не козаки?

Чом ходите понуро, мов холопи,
якісь банани цілий рік їсте?..
Та на словах пнетесь до Європи,
а Україні ради не дасте.

Одні – щоб знов стелитись під Росію –
хай вже бере і Крим, і маяки...

А ті чекають Спаса чи месії,
А ще якісь там – сильної руки.

Не годні розпізнати, хто бандити,
співаєте хвалу поводитирям...
Та даєте в законниках сидіти отим,
що мірку гречки кинуть вам.

Мо', хто з небес вам кине кращу долю,
поки в картоплі давите жука?
О, та була б на теє наша воля –
усипали б вам добре канчука!

Та наберіться ж розуму і сили,
не будьте лайдаками між людьми!
І не топчіться – йдіть в Європу сміло,
як з батьком Хмелем це робили ми!

ВЕСНЯНИЙ НАСТРІЙ

Життя мені таку ладнало раму,
щоб з неї я – ні вгору, ані вниз.
А Бог раніше ще заклав програму,
щоб хоч ламав, хоч клятву раму гриз.

Хоч дужих крил не дано, щоб летіти
і досягати сяючих вершин,
я не даю собі бездумно скніти
і день за днем пускати на самоплин.

Бринить в душі далеке і бентежне
(десь там, десь там, в уяві на межі)
й підбурює відкласти обережність –
переступати межі й рубежі.

Щораз весна, весела жартівниця,
свій заклик шле від сонця і від зір:
напитись з поетичної криниці
і йти у світ вітрам наперекір.

Беру душі насагу від поетів,
черпаю енергетику з пісень,
бо нам життя даровано для злетів,
а день без злетів – то несправжній день.

